

ارزیابی کتاب معلم تربیت بدنی (راهنمای تدریس) دوره ابتدایی از دیدگاه معلمان مدارس ابتدایی شهر یزد

سارا کشکر*^۱، محمد دادرسی^۲ و راحله قیصری^۳

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۸/۲۵ - تاریخ تصویب: ۱۳۹۲/۱۱/۱۵)

چکیده

هدف تحقیق حاضر ارزیابی کتاب کار تربیت بدنی (راهنمای تدریس) دوره ابتدایی از دیدگاه معلمان ابتدایی بود. روش تحقیق از نوع تحقیقات ترکیبی بود. جامعه آماری تحقیق معلمان درس تربیت بدنی دوره ابتدایی شهر یزد به تعداد ۵۲ نفر در بودند که همگی آن ها به شکل کل شمار مورد توجه تحقیق قرار گرفتند و نمونه گیری نشدند. ابزار تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته ای بود که پس از تأیید روایی توسط ۱۵ نفر از متخصصان برنامه ریزی درسی و اساتید مدیریت ورزشی برای تحقیق حاضر استفاده شد. پایایی پرسشنامه پس از اجرای آزمایشی با محاسبه ضریب پایایی آلفای کرونباخ ۰/۹۲ حاصل شد که نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه بود. نتایج تحقیق نشان داد که معلمان در امر تدریس در حد کمی از کتاب استفاده می کنند و معلمان مرد بیشتر از معلمان زن از کتاب استفاده می کنند و همچنین معلمان لزوم ایجاد تغییراتی را در کتاب مورد تاکید قرار دادند. همچنین معلمان به کمبود امکانات در مدارس که مانع استفاده از کتاب می شود، اشاره داشتند.

واژگان کلیدی: ارزیابی، کتاب کار، تربیت بدنی، معلمان، مدارس ابتدایی

مقدمه

ارزشیابی را در قالب راهنمای معلم در اختیار معلمان قرار دهد. این کتاب، برای پنج پایه دوره ابتدایی با هدف جامعیت بخشیدن به اهداف و انتظارات برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی تدوین شده است. این کتاب دارای دو بخش اساسی است. در بخش اول ویژگی های برنامه درسی تربیت بدنی، روش آموزش و ارزشیابی آن ارائه شده است و در بخش دوم، روش تدریس به صورت درس به درس به تفکیک پایه ارائه شده است (دبیری، ۱۳۹۰).

درباره درسی تربیت بدنی، جهت گیری اساسی بر مبنای یاددهی - یادگیری، کسب و حفظ سلامتی برای دانش آموزان است؛ از این رو، اهداف آموزشی حیطه های سه گانه

الف - آگاهی های مورد نیاز

ب - مهارت های ضروری

ج - نگرش های مورد انتظار را شامل می شود.

هدف آموزشی آگاهی های مورد نیاز، به این امر اشاره دارد که

سیر مطالب مورد نیاز به گونه ای طراحی گردیده که پشتوانه

درس تربیت بدنی بخش لازم و سازنده ای را در برنامه آموزش مدرسه تشکیل می دهد و دوران ابتدایی برای کسب مهارت های حرکتی مقطعی بسیار حساس است (مظلومی، ۱۳۸۳). هاردمن^۴ و مارشال^۵ (۲۰۰۰) بیان می کنند که مدرسه و معلم در برنامه ریزی و اجرای فعالیت ها باید توجه بیشتری به دانش آموزان داشته باشند و حتی آن ها پاسخگویی به نیاز های دانش آموزان دوره های تحصیلی پایین تر را مهم تر از دوره های بالاتر می دانند. نتایج تحقیقات مختلف نشان می دهد که در سال های اولیه زندگی، عمدتاً تربیت بدنی در سراسر جهان توسط معلمان ورزش مدارس ابتدایی آموزش داده می شود. (دیام و همکاران، ۲۰۱۱) و وجود راهنمایی در قالب کتاب یا هر رسانه دیگری برای کمک به این معلمان در امر آموزش اهمیت ویژه ای می یابد. در آموزش جدید درس تربیت بدنی کتاب کار (راهنمای تدریس) موجود است که این کتاب به این منظور تدوین شده تا ویژگی های برنامه و روش های تدریس مورد نظر جهت اجرای موثر و شیوه های

Email: sarakeshkar@yahoo.com

^۱ استادیار دانشگاه علامه طباطبائی (نویسنده مسئول):

^۲ استادیار دانشگاه تهران

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

4. Hardman

5. Marshal

و کیومرترزوگلو^۷، (۲۰۱۲). در پژوهشی به بررسی میزان آگاهی و معلومات معلمان ورزش مدارس ابتدایی در مدارس ابتدایی یونان پرداختند. آن‌ها نشان دادند که معلومات معلمان زن بیش از معلمان مرد است و به همین دلیل کمتر از مردان به کتاب راهنماهای تدریس نیاز دارند و همچنین نشان دادند که هر چه سابقه تدریس معلمان بالاتر بوده است، میزان معلومات آن‌ها کمتر بوده است. علاوه بر این، نتیجه تحقیق دری و آوجرینوس (۲۰۰۸) و همچنین دری و همکاران (۲۰۱۲) نشان داد که معلمان مدارس ابتدایی کشور یونان با ابزارهای ارزشیابی و نیز اهداف شناختی و حرکتی کاملاً آشنایی داشته و از آن در کلاس‌های خود به خوبی بهره برداری می‌کنند و این آشنایی حاصل استفاده از کتاب راهنمای تدریس تربیت بدنی در مدارس است که سال‌های بسیاری در اختیار معلمان بوده است. اما از طرفی دیگر این محققان نتیجه گیری می‌کنند که آن دسته از معلمان که دانش و آگاهی اندکی دارند و یا استفاده از ابزارهای آموزشی و ارزیابی را به طور مناسب نمی‌دانند به این دلیل است که محتوای مطالب درج شده در کتاب راهنمای تدریس از کفایت و کیفیت لازم برخوردار نیست

کتاب راهنمای تدریس در بسیاری از کشورهای جهان تدوین شده و مورد استفاده معلمان ورزش مدارس است (بوملی و همکاران، ۲۰۰۶). محتوای این کتاب‌ها عموماً به معرفی اهداف درس تربیت بدنی در مدارس، انواع بازی‌های مهارتی و حرکتی، ابزارهای ارزشیابی تحصیلی، نحوه کلاس‌داری و تهیه طرح درس و برنامه آموزشی و سایر نکات مورد نیاز معلمان ورزش اختصاص داده شده است. نتیجه تحقیق دادلی^۸، اوکلی^۹، پیرسون^{۱۰} و کاتن^{۱۱} (۲۰۱۱) بر ارزیابی کتابها و آثار منتشر شده در زمینه راهنمایی معلمان ورزش مدارس از سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۰ در استرالیا نشان داد که محتوای این کتاب‌ها از نظر کمی و کیفی با مشکلاتی همراه است و برای اینکه معلمان بتوانند از محتوای کتاب‌ها برای تدریس اثر بخش استفاده کنند، لازم است محتوای کتاب‌های راهنمای تدریس معلمان توسط متخصصان بازننگری و اصلاح گردد. نتایج تحقیق نشان داد که این کتاب‌ها در بخش مهارت‌های حرکتی و نیز برنامه‌های درسی نیاز به بازننگری جدی دارد.

امروز، معلمین درس تربیت بدنی از کتاب راهنمای تدریس

مناسبی برای مهارت کسب شده باشد و بدین وسیله بستر مناسبی برای دانش‌آموزان جهت حفظ سلامت خود در آینده، بدون کمک دیگران، فراهم آورد. دامنه آگاهی‌های مورد نیاز شامل حرکات پایه، آمادگی جسمانی، تغذیه و بهداشت ورزشی، ایمنی در ورزش، شناخت رشته‌های ورزشی، اهداف تربیت بدنی (هدف‌های اجتماعی، شناختی و عاطفی و روانی) می‌باشد.

در هدف مهارت‌های ضروری، دو بخش اساسی مهارت‌ها در تربیت بدنی، یعنی حرکات پایه و آمادگی جسمانی مورد توجه است. در هدف نگرش‌های مورد انتظار، انتظار می‌رود برنامه درسی تربیت بدنی موجب افزایش علاقه دانش‌آموزان به شرکت در ورزش و آمادگی جسمانی و بهبود حرکات پایه، تمایل به رعایت اصول بهداشتی و توسعه مهارت‌های ورزشی و رعایت اصول ایمنی شود (سراج زاده، ۱۳۹۱).

در مورد کتاب و برنامه‌های تربیت بدنی تحقیقاتی در سالیان قبل انجام شده به طور مثال در تحقیق همتی نژاد (۱۳۶۳) بر تجزیه و تحلیل و ارزشیابی برنامه تربیت بدنی مدارس نشان داده شد که اکثر مدیران و دبیران تربیت بدنی استان گیلان وجود کتاب درسی تربیت بدنی را ضروری می‌دانند. نتیجه پژوهش کاشف و مجتهدی (۱۳۶۸) بر وضعیت جاری ورزش و شناخت مشکلات و تنگناهای آن نشان داد که اکثر مسئولین تربیت بدنی تدوین کتاب تربیت بدنی را برای دانش‌آموزان و معلمان لازم می‌دانند. نتیجه تحقیقات دبیری (۱۳۹۰) و سعیدی پور (۱۳۷۳) بر وضعیت درس تربیت بدنی هوآ و شاری^۱، (۲۰۰۴) بر نیازهای معلمان ورزش مدارس ابتدایی مالزی نشان داد که علی‌رغم اینکه وجود کتاب راهنما ضروری است، اما مطالب کتاب راهنمای معلمان متناسب با امکانات موجود در مدارس نیست و محتوای این کتاب برای امکانات موجود آرمانی می‌باشد و به این جهت لزوم تغییر در محتوای کتاب را مورد تاکید قرار دادند (سعیدی پور، ۱۳۷۳). همچنین نتایج تحقیق تی سانکاریدو^۲ (۲۰۱۲) نشان داد که معلمان ورزش مدارس برای تدریس نیاز به آموزش دارند و برای این آموزش استفاده از کتاب‌های راهنمای تدریس الزامی است. هی و پنی^۳ (۲۰۰۹) در تحقیق خود نشان دادند که وجود یک راهنمای اینترنتی برای معلمان ورزش مدارس که بتوانند در آن برنامه‌های خود را قرار دهند و همین طور از راهنمای برنامه ریزی درسی تربیت بدنی در سایت‌های مختلف آموزشی استفاده کنند، یک ضرورت است. دری^۴، آوجرینوس^۵، امانولیدو^۶

6. Emmanouilidou
7. Kioumourtzoglou
8. Dudley
9. Okely
10. Pearson
11. Cotton

1. Hoe, Hua and Shaari
2. Tsangaridou
3. Hay and Peny
4. Derri
5. Avgerinos

در نهایت تعداد ۵۰ معلم شامل ۲۹ نفر از معلمان زن و ۲۱ نفر معلم مرد در تحقیق شرکت کردند. ابزار این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که با توجه به اهداف کتاب و اهداف پرورشی برنامه تربیت بدنی تهیه شد. پرسشنامه حاوی ۳۶ سوال بود که به منظور ارزیابی از اهداف و شیوه نگارش کتاب و اهداف درس تربیت بدنی طراحی گردید. ضمناً در این پرسشنامه سه سؤال باز پاسخ نیز طراحی گردیده که به میزان استفاده از کتاب و میزان دستیابی به اهداف درس با استفاده از کتاب راهنمای معلم اشاره داشت. روایی پرسشنامه با توجه به نظر ۱۵ نفر از اساتید تربیت بدنی و برنامه ریزی درسی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه با استفاده از روش الفای کرونباخ ۰,۹۲ برآورد گردید.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد و... ارائه شد و در بخش استنباطی به منظور بررسی سوالات پژوهش از روش‌هایی چون آزمون تی مستقل و تک گروهی استفاده گردید.

یافته‌های تحقیق

یافته‌های توصیفی نشان داد که اکثریت معلمان در سنین ۲۶ تا ۳۰ سال بودند و اکثراً دارای مدرک تحصیلی کارشناسی تربیت بدنی بودند و همچنین اکثر آنها بین ۱ تا ۳ سال سابقه تدریس به عنوان معلم ورزش در مدارس ابتدایی داشتند.

استفاده می‌کنند. محققان با هدف پاسخگویی به این مسئله که آیا واقعا محتوای این کتاب تا چه حد در دستیابی به اهداف درس تربیت بدنی به معلمین ورزش مدارس ابتدایی یاری می‌رساند؟ اقدام به انجام این پژوهش نمودند و به این منظور در پی پاسخگویی به این سؤالات بودند که میزان استفاده از کتاب راهنمای تدریس در بین معلمان ورزش تا چه حد است؟ و آیا محتوای این کتاب بر اساس اهداف درس تربیت بدنی و با توجه به ویژگی‌های دانش آموزان نوشته شده است؟ آیا این کتاب در رسیدن به اهداف درس تربیت بدنی مؤثر است؟

روش تحقیق

روش انجام این تحقیق از نوع تحقیقات ترکیبی بود و دو روش کمی و کیفی در انجام آن مورد بهره برداری قرار گرفت. در روش کمی، تحقیق به شکل پیمایشی انجام شد که داده‌ها به صورت میدانی جمع‌آوری گردید و در روش کیفی از مصاحبه استفاده شد.

جامعه این تحقیق عبارتست از تمامی معلمان تربیت بدنی مدارس ابتدایی دولتی شهر یزد به تعداد ۵۲ نفر که در ۴۵ مدرسه ابتدایی این شهر مشغول به کار بودند. به دلیل تعداد کم جامعه تحقیق و علی‌رغم دشواری دستیابی به معلمان مورد نظر به دلیل پراکندگی مدارس در سطح شهر، اما تمام معلمان مورد توجه تحقیق قرار گرفتند و به عبارتی از روش کل شمار استفاده شد و

جدول ۱. فراوانی جامعه به تفکیک جنسیت، سن، مدرک تحصیلی، رشته تحصیلی و سابقه تدریس

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۲۹
	مرد	۴۲
سن	۲۵-۲۰	۱۴
	۳۰-۲۶	۶۲
مدرک تحصیلی	۴۵-۳۱	۲۴
	کاردانی	۱۲
	کارشناسی	۶۲
رشته تحصیلی	کارشناسی ارشد	۲۶
	تربیت بدنی	۴۱
سابقه تدریس	سایر	۱۸
	۳-۱ سال	۶۰
	۶-۴ سال	۳۰
	۱۰-۷ سال	۴
	بیشتر از ۱۰ سال	۶

مرد در هر چهار متغیر بالاتر از میانگین نظرات معلمان زن است.

جدول ۲ داده‌های آمار توصیفی را به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود میانگین نظرات معلمان

جدول ۲. داده‌های آمار توصیفی به تفکیک جنسیت پاسخ‌دهندگان

مقیاس	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
آگاهی معلمان	زن	۲۹	۲/۱۱	۰/۳۶
	مرد	۲۱	۲/۳۰	۰/۴۱
آگاهی	زن	۲۹	۱/۹۵	۰/۳۵
	مرد	۲۱	۲/۱۰	۰/۴۳
نگرش	زن	۲۹	۱/۹۹	۰/۴۳
	مرد	۲۱	۲/۳۵	۰/۴۰
مهارت	زن	۲۹	۲/۲۳	۰/۵۱
	مرد	۲۱	۲/۵۵	۰/۴۶
کل سوالات	زن	۲۹	۲/۰۵	۰/۳۴
	مرد	۲۱	۲/۲۸	۰/۳۸

گفت نمرات کلی معلمان به سوالات پرسشنامه کمتر از میانگین است. بنابراین چنانچه نمره کل پرسشنامه ملاک قرار گیرد می‌توان گفت میزان استفاده معلمان از کتاب راهنمای تدریس ضعیف است.

جدول ۳ به نتایج بررسی میزان استفاده از کتاب راهنمای تدریس در بین معلمان اشاره دارد. نتایج این جدول نشان می‌دهد که تفاوت نمرات کلی معلمان به سوالات پرسشنامه با میانگین نمرات ممکن (۲/۵) معنادار است ($\text{sig}=0/000$). بنابراین می‌توان

جدول ۳. نتایج آزمون t تک گروهی برای بررسی میزان استفاده معلمان از کتاب راهنمای تدریس

متغیر	نمره t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین‌ها
میانگین نمره کل سوالات	-۶/۵۴	۴۹	۰/۰۰۰	-۰/۳۴

کتاب راهنمای تدریس رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. بنابراین از نظر معلمان با استفاده از کتاب می‌توان به اهداف درس تربیت بدنی دست یافت.

جهت بررسی میزان استفاده معلمان از کتاب راهنمای تدریس از آزمون t تک گروهی استفاده شد. نتایج این تحلیل در جدول ۳ نشان داده شده است. ضرایب همبستگی در جدول ۴ نشان می‌دهد که بین استفاده از کتاب راهنمای تدریس و کلیه اهداف

جدول ۴. ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش

آگاهی معلمان	آگاهی	نگرش	مهارت	کل سوالات
-	۰/۷۶**	۰/۶۳**	۰/۶۵**	۰/۹۰**
-	-	۰/۶۸**	۰/۷۰**	۰/۹۰**
-	-	-	۰/۷۸**	۰/۸۵**
-	-	-	-	۰/۸۵**
-	-	-	-	-

** معناداری در سطح ۰/۰۱ (دو دامنه)

وجود دارد. به بیان دیگر میزان استفاده مردان از کتاب راهنمای تدریس بیشتر از زنان است. همچنین مردان بیشتر از زنان معتقدند که در کتاب به مؤلفه‌های ایجاد مهارت‌های مورد نیاز و ایجاد تغییر در نگرش دانش آموزان نسبت به ورزش توجه شده است.

جدول شماره ۵ گویای نتایج حاصل از بررسی مقایسه معلمان در مؤلفه اهداف درس بر حسب جنسیت آنها می باشد. نتایج این جدول نشان می‌دهد که بین میانگین نمرات زنان و مردان در کل سوالات پرسشنامه ($\text{sig}=0/03$) و همچنین در مؤلفه‌های نگرش و مهارت (به ترتیب $\text{sig}=0/004$ و $\text{sig}=0/03$) تفاوت معنادار

جدول ۵. نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه نمرات دو گروه مرد و زن در نمرات کلی و خرده‌مقیاسها

متغیر	نمره t	درجات آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین‌ها	خطای استاندارد تفاوت
آگاهی معلمان	-۱/۶۷	۴۸	۰/۱۰	-۰/۱۸	۰/۱۱
آگاهی	-۱/۳۵	۴۸	۰/۱۸	-۰/۱۵	۰/۱۱
نگرش	-۲/۹۹	۴۸	۰/۰۰۴	-۰/۳۶	۰/۱۲
مهارت	-۲/۲۲	۴۸	۰/۰۳	-۰/۳۱	۰/۱۴
کل سوالات	-۲/۲۰	۴۸	۰/۰۳	-۰/۲۲	۰/۱۰

- لازم است در محتوای کتاب به امکانات و فضای کلاس و تعداد دانش آموزان توجه شود.
- لازم است به تناسب فعالیت‌ها با زمان در نظر گرفته شده برای تربیت بدنی توجه شود.
- لازم است به علاقه کودکان برای فعالیت گروهی و همچنین بازی‌های جذاب و متنوع‌تر در کتاب توجه بیشتری شود.
- لازم است کتاب با تصاویر بیشتر و همچنین cd آموزشی برای برخی از بازی‌های ساده و همچنین بازی‌های قانونمند مانند والیبال و هندبال... همراه شود.
- لازم است محتوای کتاب با طرح‌های وزارت خانه‌ای مانند طرح سیاح و طناورز... همراه شود.
- ۳- از کدام قسمت‌های کتاب (اهداف، روش‌های اجرا، ارزشیابی، روش تدریس، دانستنی‌های معلم و ...) بیشتر استفاده می‌کنید؟
- پاسخ‌های معلمان در سه مقوله زیر دسته بندی شده است:
- حدود ۴۰٪ درصد از معلمان از روش‌های اجرایی و دانستنی‌های معلم استفاده می‌کنند
- حدود ۳۰٪ درصد از معلمان از روش تدریس و شیوه ارزشیابی استفاده می‌کنند.
- ۳۰٪ درصد از معلمان از هدف‌های کتاب استفاده می‌کنند.

در این بخش یافته‌های کیفی که حاصل پاسخ‌های معلمان به سوالات تشریحی است، مورد بررسی قرار گرفته است. در این بخش پاسخ‌های معلمان به هر سؤال مقوله بندی شد و نتایج هر مقوله در زیر هر سؤال ارائه شده است. روش مقوله بندی پاسخ‌ها روشی است برای طبقه بندی و نظم‌دهی به پاسخ‌هایی که به صورت گزینه‌های انتخابی ارائه نمی‌شوند و معمولاً در مصاحبه‌ها و یا تحلیل پاسخ‌های تشریحی استفاده می‌شود. به همین منظور به عنوان یافته‌های کیفی در تحقیقات مورد توجه قرار می‌گیرند. در این تحقیق نیز پاسخ‌های تشریحی پس از بررسی‌های اولیه مقوله بندی شدند و در زیر ارائه گردیده اند:

- ۱- آیا کتاب برای این درس نیاز است و آن را دارای قابلیت و کارایی می‌دانید؟
 - حدود ۹۵٪ از معلمان معتقدند که کتاب برای این درس نیاز است.
 - همه معلمان معتقدند کتاب قابلیت و کارایی چندانی ندارد زیرا متناسب با علاقه و توانایی کودکان نوشته نشده و همچنین به امکانات مدرسه و جمعیت کلاس‌ها توجه نکرده و همچنین در آن به شرایط اقلیمی و آب و هوایی هر منطقه توجه نشده است.
- ۲- آیا کتاب نیاز به تغییر دارد؟ موارد را ذکر کنید.

نظرات معلمان در خصوص لزوم تغییرات کتاب در پنج مقوله زیر دسته بندی شده است:

 - ۹۰٪ معلمان معتقد بودند کتاب نیاز به تغییر دارد.

بحث و نتیجه گیری

یافته های تحقیق حاکی از آن است که کتاب کار (راهنمای تدریس) توسط معلمان در حد کمی به کار گرفته می شود. ولی همه معلمان ضرورت وجود کتاب را در جهت کمک به معلمان در امر آموزش و ورزش مورد تایید قرار دادند. با وجود اینکه تحقیقات انجام شده بر کتاب راهنمای معلمان، کتاب راهنمای تربیت بدنی را کمتر مورد بررسی قرار داده است و حتی تحقیقات اندکی که در این زمینه انجام شده است با اهداف تحقیق حاضر مغایرت دارد، اما در این تحقیقات لزوم وجود کتاب مورد تاکید قرار گرفته است و در این خصوص میتوان به تحقیقات همتی نژاد (۱۳۶۶)، کاشف و مجتهدی (۱۳۶۸) اشاره کرد. چون این محققین نیز در تحقیق خود نشان دادند که وجود راهنمای تدریس برای معلمان ورزش یک ضرورت غیر قابل انکار است.

نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که معلمان کتاب را متناسب با سن کودکان و علائق آنان نمی دانند و قابلیت اجرایی کتاب را در حد پایینی ارزیابی می کنند آن ها کتاب را متناسب با امکانات و فضای مدرسه نمی دانند و کمبود امکانات به آن ها اجازه اجرای فعالیت های ذکر شده در کتاب را نمی دهد. در این خصوص نتایج تحقیق دبیری (۱۳۹۰) و سعیدی پور (۱۳۷۳) که مطالب کتاب را برای امکانات موجود در مدارس کشور نامناسب و آرمانی می دانند و نیز لزوم تغییر در کتاب را مورد تاکید قرار می دهند، همخوانی دارد.

یافته ها نشان داد مردان بیشتر از زنان کتاب را مورد استفاده قرار می دهند. این یافته با نتیجه تحقیق دری، اوجرینوس، امانولیدو و کیومورتز و گلو (۲۰۱۲) همخوانی دارد و به نظر می آید میزان اطلاعات معلمان زن در زمینه نحوه تدریس بیش از معلمان مرد است و به همین دلیل زنان نیاز کمتری به کتاب راهنما احساس می کنند.

علمان معتقدند که با استفاده از کتاب می توان به اهداف مطرح شده در واحد تربیت بدنی از سوی آموزش و پرورش دست یافت اما آنان مطرح می کنند با امکانات فعلی مدارس امکان به کارگیری کتاب و دست یابی به اهداف وجود ندارد. این نتیجه با دستاوردهای تحقیق دبیری (۱۳۹۰)، سعیدی پور (۱۳۷۳)، دادلی، اولکی، پیرسون و کاتن (۲۰۱۱) از این نظر که کتاب راهنمای معلمان از نظر کمی و کیفی با وضعیت موجود مدارس از نظر امکانات تناسب ندارد، همخوانی دارد. استفاده از کتاب راهنما در صورتی امکان پذیر است که محتوای آن مطابق با واقعیت های موجود باشد و در شرایطی که بسیاری از مدارس کشور با فقر فضای ورزش مواجهند و حتی در برخی از آنها فقر

فضای آموزشی نیز به طور جدی وجود دارد، امکان اجرایی نمودن محتوای کتاب راهنمای معلم ورزش امکان پذیر نیست و در تدوین محتوا نویسندگان باید شرایط موجود کشور را نیز در نظر بگیرند و مطابق با آن برنامه های عملی و مفید ارائه کنند.

یافته های کیفی نشان داد که لزوم کتاب راهنما مورد تاکید بیشتر معلمان می باشد. آن ها وجود کتاب را مفید می دانند اما برای کتاب موجود قابلیت و کارایی چندانی قائل نیستند. دادلی، اولکی، پیرسون و کاتن (۲۰۱۱) و نیز هو، هوآ و شاری (۲۰۰۴) نیز به نتایج مشابهی رسیدند و در واقع از این نظر که وجود کتاب برای معلمان ورزش ضرورت دارد اما محتوای آن نیاز به بازنگری دارد تا اثر بخشی و کارایی آن افزایش یابد، با تحقیق حاضر همخوانی دارند.

کارایی و اثربخشی کتاب امری جدی در اثربخشی کلاس های درس تربیت بدنی است. برنامه های درسی و طرح درس هایی که در این کتاب ارائه شده است باید به نحوی طراحی شوند که امکان کاربرد آن ها در کلاس ها فراهم گردد و در این امر ویژگی های جمعیت مخاطب و شرایط اقلیمی و جمعیتی و امکانات مدارس باید مورد توجه قرار گیرند.

معلمان اکثراً موافق تغییراتی در کتاب بودند و پیشنهادهایی در زمینه همراه بودن کتاب با سی دی و تصاویر، استفاده بیشتر از بازی های گروهی و جذاب برای کودکان، متناسب بودن با فضای کلاس، تعداد دانش آموزان، شرایط بومی، آب و هوایی، زمان در نظر گرفته شده برای این درس، سن و علاقه کودکان و تناسب با طرح های وزارت آموزش و پرورش مانند طرح سیاح، شناورز و... ارائه نمودند. معلمان از بین قسمت های مختلف کتاب بخش روش های اجرا و دانستنی های معلم را بیشتر مورد استفاده قرار می دادند و دلیل آن را مفید تر بودن این بخش ها نسبت به سایر بخش ها و وضوح و عینی بودن آن دانسته اند.

لذا وجود کتاب راهنمای معلمان تربیت بدنی یک ضرورت غیر قابل اجتناب است. اما فقط وجود کتاب و دسترسی به آن کافی نیست بلکه این کتاب باید از محتوای مناسبی نیز برخوردار باشد. در حال حاضر معلمان ورزش، کتاب راهنمای معلمان تربیت بدنی را از نظر محتوا کارا نمی دانند و معتقدند محتوای کتاب با توجه به متناسب سازی آن با اهداف درس، نیاز به بازنگری دارد و لازم است محتوای کتاب تغییراتی یابد تا امکان بهره برداری مناسب از آن فراهم شود. به همین دلیل لازم است محتوای کتاب توسط کارشناسان و متخصصان بازنگری شده و متناسب با وضعیت موجود مدارس و نیز نیازهای کشور بازنگری و اصلاح گردد.

منابع

- اصل سعیدی پور، سعید (۱۳۷۳). بررسی وضعیت تربیت بدنی در مدارس استان خوزستان، پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشگاه تربیت معلم تهران.
- دبیری، سعید (۱۳۹۰). ارزشیابی برنامه درسی جدید تربیت بدنی از دیدگاه معلمان تربیت بدنی مدارس پسرانه ابتدایی شهر شیراز، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی.
- سراج زاده غلامرضا؛ آزمون، جواد؛ جلیلی، قوام الدین؛ صادقیان، نبی اله؛ مظلومی، طاهره السادات؛ نظی، عابد؛ بخردی، محمد (۱۳۹۱). کتاب معلم تربیت بدنی دوره ابتدایی. تهران: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی.
- کاشف، مجید، مجتهدی، حسن، (۱۳۶۸)، بررسی وضعیت جاری ورزش مدارس و شناخت مشکلات و تنگناهای آن، واحد پژوهش و تحقیقات و برنامه ریزی اداره کل تربیت بدنی استان تهران.
- مظلومی سادات، طاهره (۱۳۸۳). "سال‌های نخست دبستان دوره پالایش مهارت‌های حرکتی"، نشریه زیور ورزش، سال پنجم شماره ۲۷.
- وات، دیوید (۱۳۸۱)، مدیریت و امور اجرایی در ورزش، مترجم نورعلی خواجه‌وند و ارسلان ایرجی راد، تهران: انتشارات کوثر.
- همتی نژاد مهرعلی (۱۳۶۶). تجزیه و تحلیل و ارزشیابی برنامه تربیت بدنی در مدارس متوسطه گیلان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی.
- Burnelli P., Koutsouki D., Zografou M., Maridaki M., Hatzopoulos D., Galianou O., physical education (2006). "1st -2st Grade of primary school: Teachers' Book". Athens: Greek Ministry of Education (in Greek).
- Derri V., Avgerinos A., Emmanouilidou K., Kioumourtzoglou E. (2012). "What do Greek physical education teachers know about elementary student assessment?", *Journal of Human Sport and Exercise (JHSE)*.7.
- Derri V., Avgerinos A. (2008). "Teacher's book – unit ' Human Rights'". In: YPEPTH (Ed.). Design and implementation of physical education teacher training programs. Available at http://www.ypepth.gr/docs/olimpiak_paideia_vivlio_ekpaid_070129.pdf. 2008. (in Greek).
- Digelidis N., Theodoroakis Y., Zetou H., Dimas I. (2006). "physical education 5th – 6th Grade of primary school: teachers' book". Athens: Greek Ministry of Education (in Greek).
- DudleyDean, OkelyAnthony, Pearson Philip, Cotton Wayne (2011). "A systematic review of the effectiveness of physical education and school sport interventions targeting physical activity, movement skills and enjoyment of physical activity". *European Physical Education Review*, 17.
- Graber, K. C., L., F., Lambdin, D., & Solomon, M. A. (2008). "The landscape of elementary school physical education" *The Elementary school journal*, 108.
- Hay Peter, Penney Dawn (2009). "Proposing conditions for assessment efficacy in physical education". *European Physical Education Review*, 15.
- Hardman, k. & Marshal, j j. (2000). "Physical education in school preliminary finding of a world survey". *Journal of isper, spring summer issues*, 4.
- Hoew. E., Hua K. P., Shaari J., (2004). *Need analysis of PE teachers in Malaysin primary schools*. Faculty of sport sciences and recreation, university technology Mara.
- Hunter, L. (2006). "Research into elementary physical education programs". In D. Kirk, D. Macdonald & M. o'Sullivan (Eds.). *The handbook of physical education*. London. Sage.

Kirk, D. (2005). "Physical education, youth sport and lifelong participation: The importance of early learning experiences". *European Physical Education Review*, 11.

Patrick, Amy(2007). *Youths experiences of motivation in school*. physical education and sport MA brock university(Canada).

Tsangaridou, Niki(2012). Educating primary teachers to teach physical education. *European Physical Education Review*, 18.